

ЩОТИЖНЕВИК СЕКТОРУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

2023: ВИПУСК 7 12 – 18 лютого

ПРО РОЗВИТОК ПОДІЙ

- Голова НБУ Андрій Пишний закликав Європейський центральний банк сприяти виходу європейських банків з російського ринку. Публічні дані про діяльність європейських банків в Росії показують, що вони не поспішають її залишати, і НБУ вважає це ознакою фактичного фінансування ними війни. НБУ підготував конкретні пропозиції щодо того, як на рівні європейського регулятора можна стимулювати європейські банки до остаточного прощання з російським ринком.
- Reuters: Управління з контролю за іноземними активами Мінфіну США почало розслідування щодо Raiffeisen Bank International через його банківську діяльність у РФ.

МАКРО ПОКАЗНИКИ

- Денис Шмигаль, Прем'єр-міністр: у січні 2023 року ЄС і США надали Україні 4,2 млрд доларів фінансової допомоги.
- НБУ може повернутися до плаваючого курсу до закінчення війни, якщо для цього будуть передумови.
- ЄБРР суттєво погіршив прогноз зростання ВВП України у 2023 році з 8% у вересні 2022 року до 1%. На думку ЄБРР у 2024 році українська економіка зросте на 3%.

ГОЛОВНІ ПОДІЇ

- НБУ та МВФ обговорюють повноцінну програму МВФ, яка б підтримувала прагнення Уряду України до вступу в ЄС. Ініціативи щодо реформ мають підвищити продуктивність і конкурентоспроможність бізнесу як основу для потужного повоєнного зростання на тлі прогресу на шляху вступу до ЄС. Державний сектор відіграватиме важливу роль у повоєнному відновленні, а заходи щодо підвищення ефективності та прозорості державних фінансів і управління матимуть вирішальне значення.

- НБУ: 15 лютого 2023 року Велика Палата Верховного Суду залишила без змін ухвалу суду першої інстанції, за якою колишні власники ПриватБанку не зможуть повернути акції банку,

націоналізованого Урядом України. Таким чином Верховний суд поставив крапку у справі, яка тягнулась декілька років. Це означає, що окрім «справи Дубілета»¹ буде закрито понад 40 подібних судових справ. Вони були ініційовані колишніми власниками з метою повернути ПриватБанк після того, як держава витратила більш ніж 155 млрд грн на його порятунок від фінансового краху, спричиненого діями колишніх власників.

- НБУ послабив валютні обмеження для страхових компаній, які стосуються страхових платежів за договорами перестраховання, укладеними з перестраховиками-нерезидентами. З 14 лютого страховики, страхові та перестрахові брокери зможуть здійснювати платежі в іноземній валюті.
- На аукціоні 14 лютого 2023 року Мінфін залучив 11,4 млрд грн від продажу військових облігацій.
- Sky News: США готують пакет економічної допомоги Україні на 10 мільярдів доларів.
- Міністерство інфраструктури: Україна закликає ООН і Туреччину вимагати від РФ припинити затримки в роботі Чорноморського зернового коридору та використання продовольства як зброї. Через зволікання з інспекцією Росією в Босфорі вже утворилася черга з понад 140 суден, переважна більшість з яких чекають там більше місяця.
- З початку 2023 року Державний бюджет отримав від малої приватизації державного майна 645 млн грн (проти 1,7 млрд грн в 2022 році).

ГОЛОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ

- Bloomberg: остання пропозиція щодо реструктуризації боргу НАК «Нафтогаз України» стикається зі спротивом з боку кредиторів, які відхилили попередні плани відстрочити виплату основної суми та відсотків за боргом у розмірі 835 мільйонів доларів США, за яким виплати вже прострочені. Група кредиторів, яких консулює Cleary Gottlieb Steen & Hamilton LLP, не погоджується з пропозицією компанії щодо реструктуризації, оскільки вважає, що Нафтогаз спроможний здійснювати платежі. Ця група має достатній вплив, щоб не дати Нафтогазу отримати підтримку 75% кредиторів, яка необхідна для схвалення реструктуризації.
- ФГВФО: на 1 січня загальний обсяг вкладів фізичних осіб у банках-учасниках ФГВФО становив 1,05 трлн грн (збільшившись в грудні 2022 року на 58,4 млрд грн). В 2022 році (як і у 2021 і 2020 роках) зафіксовано зростання депозитів фізичних осіб у банках-учасниках ФГВФО (річний приріст у 2022 році становив

¹ Колишній голова правління ПриватБанку Олександр Дубілет у позові до Приватбанку, Мінфіну, ФГВФО, НБУ і Кабінету Міністрів просив визнати недійсними правочини, укладені в рамках процедури націоналізації банку в 2016 році.

375,9 млрд грн, або 55,6%). До такого зростання призвели декілька чинників. По-перше, 13 квітня 2022 року учасником Фонду став «ОщадБанк», що додало до суми 129,7 млрд грн. Другим чинником стала переоцінка гривневого еквівалента вкладів в іноземних валютах. Але найголовніша причина – це зростання залишків на рахунках фізичних осіб і власників бізнесу (+150,7 млрд грн). На 1 січня 2022 року в реєстрі учасників Фонду гарантування було 67 банків.

- ПриватБанк: Клієнти державного Приватбанку здійснюють майже 97% платежів через цифрові канали і лише 3% у відділеннях. У минулому році 70% клієнтів здійснювали платежі через додаток для смартфонів Приват24, ще 18,5% клієнтів використовували для цього веб-версію Приват24.
- Оpendatabot: у 2022 році ДФС відшкодувала лише 69% ПДВ від суми, заявленої бізнесом до відшкодування (проти 91% у 2021 році).
- НБУ: у 2022 році українські банки видали 2 009 іпотечних кредитів на загальну суму 1,96 млрд грн. Порівняно з 2021 роком кількість нових іпотечних договорів зменшилася у 5,3 рази, а обсяг іпотечного кредитування – у 4,3 рази. Більшість іпотечних кредитів в 2022 році – дві третини від кількості договорів – були надані у січні-лютому до початку воєнних дій. В березні-травні іпотечні кредити не видавались взагалі, тоді як влітку видачі були поодинокими. З вересня іпотечний ринок почав потроху відновлюватись, насамперед завдяки державним програмам підтримки кредитування «Доступна іпотека» та «ЄОселя». За цими програмами окремі позичальники можуть отримати іпотечні кредити за пільговими ставками 7% та 3% річних відповідно.
- Станом на середину лютого Україна націоналізувала заводи підсанкційного російського олігарха Олега Дерипаски на 10 млрд грн.

Миколаївський глиноземний завод

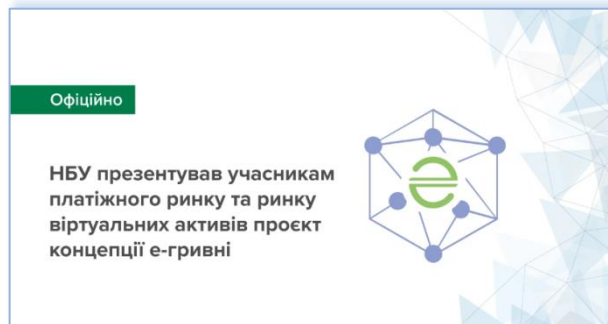
- Денис Шмигаль, Прем'єр-міністр: впродовж 2022 року переселенці отримали від Уряду 53,5 млрд грн допомоги. Виплати автоматично подовжені на цей рік.

ДЕТАЛЬНІШЕ

Міністерство цифрової трансформації просить НБУ пришвидшити розвиток е-гривні

- Міністерство цифрової трансформації звернулося до НБУ з проханням пришвидшити процес розвитку цифрової гривні.
- На блокчейні вже відбулися перші операції з е-гривнею, що дозволяє відстежувати рух коштів в електронній гривні.
- Згідно із законодавством НБУ має запустити пілотні проекти з е-гривнею у 2024 році, але Міністерство хоче запустити цей проект невідкладно.

- В листопаді 2022 року Національний банк представив проект концепції цифрової гривні, яка покликана виконувати всі функції грошей і доповнювати готівкову та безготівкову форми гривні. Мінцифри розглядає можливість проведення експерименту із виплатою зарплат своїм працівникам в електронній гривні.

НОВИНИ ПРОЕКТУ FSR

- Проект FSR підписав Меморандум із Фондом гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО). FSR співпрацюватиме з Фондом у сфері управління ризиками, операційних процесів, фінансового моделювання, інформаційної безпеки, вступу до ЄС та фінансової грамотності з метою підвищення довіри до фінансової системи в ці безпрецедентні часи.

- 28 лютого 2023 року у Відні USAID/FSR, Світовий банк та Уряд Швеції проводять спільну Координаційну нараду міжнародних фінансових організацій. У нараді візьмуть участь представники USAID, Світового банку, Агентства міжнародного розвитку Швеції, МВФ, IFC, Міністерства фінансів США, ЄС, ЄБРР, Посольства США в Україні, MIGA та Американської корпорації з фінансування розвитку (DFC). Порядком денний включає обговорення економічної ситуації в Україні і відновлення країни, питання доступу МФО до програм фінансування і страхування воєнно-політичних ризиків.

Цю публікацію підготовлено за підтримки американського народу, наданої через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Наведена в ній інформація отримана із відкритих джерел, включаючи засоби масової інформації, веб-сайти державних органів, фінансових установ, бізнес-асоціацій та економічних аналітичних центрів.

За зміст цієї публікації несе виключну відповідальність Проект USAID «Реформування фінансового сектору», який виконується DAI Global LLC. Представлені в ній думки не обов'язково відображають погляди USAID або Уряду Сполучених Штатів Америки.